



Anne Baastrups grundlovstale

Taler	Dato	Sted
Anne Baastrup Formand for Retsudvalget for Socialistisk Folkeparti	5. juni 2004	–

Så blev det Grundlovsdag igen. I mere end et år har der nu været krig i Irak – angiveligt for at få indført demokrati og parlamentarisme dér. Men jeg tror, der kommer til at gå lang tid, før vi vil se irakere afholde en grundlovsdag under så fredelige former som dem, vi har her i dag.

Sidste år i marts stod jeg i Svendborg og holdt tale i forbindelse med demonstrationen mod krigen i Irak.

Den tale fandt jeg frem forleden – for lige at se, hvad jeg havde sagt – og for at se, hvordan det så var gået. Det er gået rigtig skidt.

Jeg vil ikke holde talen igen, men blot nævne at jeg bl.a. sagde:

”Krigen kan skabe ustabilitet i hele regionen. Det burde de krigsgale have gennemtænkt.”

Det sagde jeg dengang – det siger jeg i dag.

Dengang sagde jeg også:

”For mig at se er der ingen tvivl om, at terrorismen vil blive styrket af det her. De oprindelige formål fra USA's side var, at man skulle bekæmpe terrorismen, men der er ikke påvist nogen sammenhæng mellem Saddam Hussein og den internationale terror. Tværtimod er der almindelig enighed blandt terroreksperter om, at terrortruslen vil blive styrket gennem det her.”

Det sagde jeg dengang – det siger jeg her igen i dag.

”Det her skaber utryghed i regionen. Det skaber utryghed hos os. Det skaber fuldstændig uacceptable forhold for de unge danske mænd, der skal sendes af sted på de betingelser, de bliver sendt af sted under”

Det sagde jeg dengang. Sagerne om tortur har fjernet legitimiteten for hele koalitionen. Derfor er også de danske soldater – ganske ufrivilligt – blevet kompromitteret. De er blevet svigtet af Bush, Rumsfeld, Blair og Anders Fogh.

Desværre fik jeg – og mange med mig – ret. Den krig har skabt et nyt grundlag for terrorismen. For hver terrorist krigen mod terror har fanget eller dræbt, har krigen og torturen mod irakiske fanger skabt så stor vrede i hele den arabiske verden, at der dagligt skabes 100-vis af nye potentielle terrorister.

Krigen mod terror er ikke bare slået fejl – den er en katastrofe.

Derfor er der kun ét svar: Danmark skal ikke være en del af besættelsestropperne under USA's ledelse – og FN skal ind for at hjælpe med at opbygge. USA's styrker udgør en selvstændig forhindring for fred i Mellemøsten og i Irak. Der må en helt anden udenrigs- og sikkerhedspolitik på banen, end den som Bush, Blair og Fogh har valgt at føre. Alt andet er at spille hasard med vores fremtid.

Forhåbninger om demokrati og parlamentarisme, de ting som vi værdsætter og mindes på en dag som i dag, er kommet længere væk i de arabiske lande, og de demokratiske kræfter har fået langt sværere vilkår på grund af USA's og Storbritanniens grove krænkelser af menneskerettigheder og Genèvekonventionerne i Irak.

Danmark har desværre et skammeligt medansvar for, at demokratiske kræfter i Mellemøsten og i store dele af den arabiske verden, ikke kan gøre sig forhåbninger om at holde noget, der svarer til grundlovsdag foreløbig. Regeringen spiller hasard med vores fremtid.

Men også andre spiller hasard med vores fremtid. Der er netop afsluttet en såkaldt konsensuskonference om den globale fremtid, hvor der er rejst spørgsmål om, hvad der kan betale sig. Menneskers liv gøres op i cost-benefit og managementlogik.

Jeg synes man kunne stille nogle helt andre og langt mere relevante spørgsmål:

- Hvad kan bedst betale sig, hvis man vil verdensfreden. At føre krig i Irak eller bruge de samme midler til at skaffe rent drikkevand og fjerne smitsomme sygdomme.

- Det kunne også være interessant at spørge, hvad der bedst kan betale sig: At udbetale landbrugsstøtte, som er en kanon underskudsforretning, der giver dyrere varer og dårligere miljø og skader u-landenes muligheder for at konkurrere eller at give u-landene adgang til vores markeder uden begrænsninger – eller at fjerne landbrugsstøtten og dermed give u-lande mulighed for at leve af deres produktion fordi de fik adgang til EU-markedet?

- Jeg ville gerne spørge, hvad det ville koste at indføre en reel regulering af kemikalierne, når man tænker på, at alt for mange børn fødes med allergi, at 15 % af de unge par har problemer med fertiliteten, og at en stor del af lønmodtagerne må forlade arbejdsmarkedet for tidligt på grund af

kemikalieskabte sygdomme.

Jeg vil gerne være med til at beregne, hvad der kan betale sig, men jeg vil ikke være med til at destabilisere alle miljøtiltag i verdenen. Det vi jo skal huske på, det er, at vores måde at leve på, vores måde at løse konflikter på, skaber rammerne for vores børns og børnebørns fremtid.

Hvis vi ikke snart begynder at erkende, at naturressourcerne ikke er ubegrænsede, hvis vi ikke snart erkender, at undertrykkelse af mennesker, hvad enten det er i Irak eller i Palæstina eller de mange andre lande, hvor demokrati er et ukendt ord, så skaber vi de værst tænkelige vilkår for vores børn.

Vi er forpligtede til at sikre vores børn en god barndom, med trygge forhold, hvor der er klar og god voksenkontakt. Vi er forpligtede til at give dem en god skolegang, hvor de lærer på en måde, så de samtidig elsker at gå i skole. Vi er forpligtede til at give vores unge en ungdomsuddannelse som sikrer at alle unge får en uddannelse, og vel at mærke en uddannelse som de kan få nytte af, hvor de kan se et fremtidsperspektiv og hvor de oplever at der er brug for dem.

Historisk har skabelsen af demokrati og parlamentarisme været en kontinuerlig kamp. Hver dag skal vi forny demokratiet. Vi fornyer demokratiet i dag, hver gang vi blander os i den offentlige debat, vi fornyer demokratiet hver gang vi uddanner et barn, sætter vores kryds - som vi skal det her på næste søndag. Vi skal påskønne demokratiet og stå vagt om det, samtidig med at vi udvider det og fornyer det, og iv skal gøre det klogt - både i Danmark og i f.eks Irak.

Irakkrigen har været et tilbagelsag for demokratiet, for samarbejdet mellem lande, for demokratiske kræfter i Mellemøsten og den arabiske verden, for troen på at oplysning, fornuft og fremtidsperspektiver skaber demokratier – ikke amerikanske olieinteresser og militært isenkram. Derfor er Irakkrigen central – også på en dansk grundlovsdag. Så lad det gamle ord om, at hvad udad tabes skal indad vindes blive sandt. Vi skal genvinde demokratiet – og så udbrede det fornuftigt.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anne-baastrups-grundlovstale-2004>